

УДК 687.254.81

ANALYSIS OF MARKS OF KNITTED CAPS FROM UKRAINIAN MANUFACTURERS**АНАЛІЗ МАРКУВАННЯ ТРИКОТАЖНИХ ЧЕПЧИКІВ ВІД УКРАЇНСЬКИХ ВИРОБНИКІВ****Domanova O. V. / Доманова О. В.***Ph.D. / к.т.н.*

ORCID: 0000-0003-2301-5005

*Kharkiv Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Kharkiv, Otakara Yarosha str. 8, 61045**Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Харків, Отакара Яроша 8, 61045*

Анотація. В роботі розглянуто сучасний асортимент продукції текстильної промисловості вітчизняного та іноземного виробництва та зазначено, що легка промисловість є однією з найперспективніших галузей економіки, значний обсяг якої займають виробниці трикотажної підгалузі. Аналіз споживчих вимог до дитячого одягу показав, що перелік текстильних матеріалів для виготовлення цих товарів досить обмежений. Досліджено маркування трикотажних чепчиків від українських виробників вимогам НД та виявлено, що всі зразки мають не повне маркування або деякі невідповідності.

Ключові слова: споживчі властивості, текстильні товари, трикотаж, чепчики, маркування.

Вступ. Забезпечення якості текстильних товарів є одним з найважливіших факторів формування соціальної та екологічної безпеки населення, підвищення рівня життя. Основна увага акцентується на споживчих властивостях текстильних виробів для дітей-немовлят і дітей ясельного віку, які є особливою групою користувачів. До дитячого одягу висувається значно більше вимог, ніж до дорослого. Це, в першу чергу, високі вимоги в питаннях зручності, практичності, і, зокрема, якості та безпечності полотен, із яких він виготовлений.

Огляд літератури. На сучасному етапі розвитку господарської діяльності України легка промисловість відіграє важливу роль. Вона є однією з найперспективніших галузей економіки, значний обсяг якої займають виробниці трикотажної підгалузі. Трикотажна промисловість являє собою значну частину легкої промисловості. Вона виробляє широкий асортимент найрізноманітніших виробів, багато з яких є незамінними або більш бажаними, ніж виробниці з тканин.

Підприємства трикотажної промисловості виробляють з вовняної та бавовняної пряжі і з штучних волокон різноманітні плетені вироби: трикотажне полотно, панчохи, шкарпетки, рукавички, верхній трикотаж і білизну. Як самостійна галузь текстильного виробництва вона структурно поділяється на три основні підгалузі: верхньотрикотажне, білизняне і панчішно-шкарпеткове виробництво. Також виробництво спрямоване на випуск спортивного, лижного та купального одягу та одягу для дітей [1].

Одяг для новонароджених – одяг для дітей віком до 9 місяців. В основному

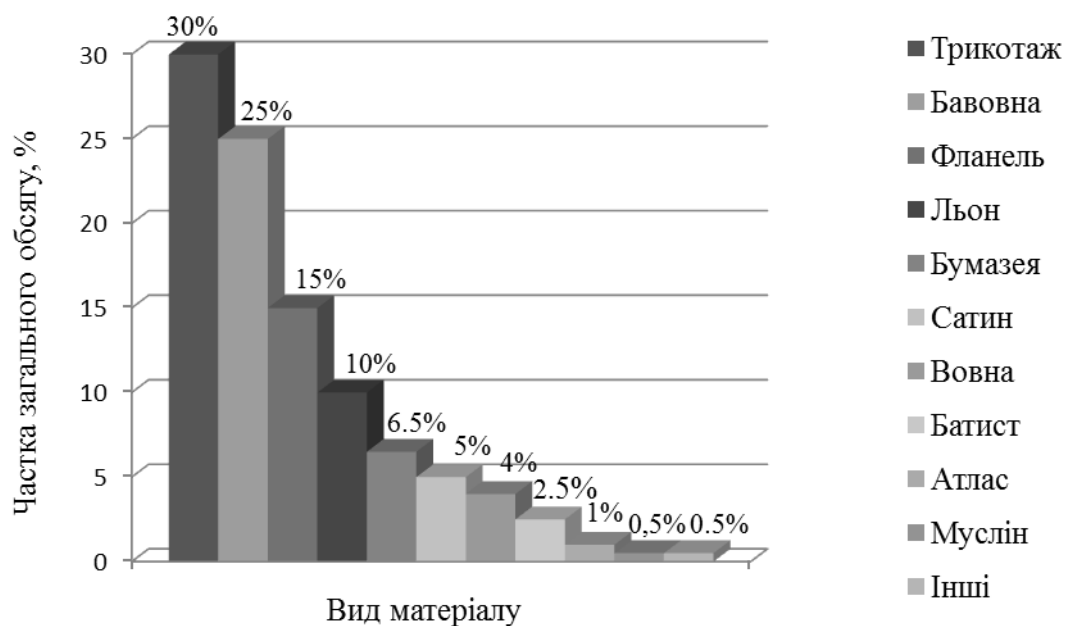

одяг для новонароджених виготовляють пастельних кольорів з оздобленням мереживом, тасьмою, вишивкою та аплікацією. Традиційно проєктують вироби рожевого кольору – для дівчат, а блакитного – для хлопчиків, а також білий колір і пастельні відтінки жовтого, зеленого тощо.

Невід'ємною складовою асортименту для новонароджених є чепчики, які захищають голову немовляти від переохолодження. В торгівельній мережі представлені дитячі чепчики холодні та теплі. Це свідчить про можливість задовольнити попит споживачів в різні пори року.

Ринок дитячих чепчиків в Україні представлений як імпортною продукцією, так і виробами вітчизняного виробника. Можна відзначити, що представлений асортимент досить вузький. При виробництві використовується невелика кількість матеріалів, так як більшість тканин не задовольняють вимоги гігієнічності. Основним матеріалом для виготовлення чепчиків є бавовна, трикотаж, фланель, льон, бумазея, тонка вовна, сатин тощо. Частка загального обсягу виготовлення дитячих чепчиків в залежності від матеріалу представлена на рис. 1.

З даних рис. 1 можна побачити, що найбільшу частку асортименту дитячих чепчиків становлять трикотажні (30%), бавовняні (25%) та фланелеві (15%). Атлас, батист та мусліні є найменш популярними матеріалами для виготовлення чепчиків.

Рис. 1. Частка загального обсягу виготовлення дитячих чепчиків в залежності від матеріалу

Джерело: розроблено автором на підставі [2]

Трикотажні чепчики є досить популярними серед споживачів. Вони характеризуються високими гігієнічними властивостями, приємні на дотик, зручні, гарно тримають форму, мають довгий термін придатності.

Серед найбільш популярних торгових марок дитячих трикотажних чепчиків виділяють: ТМ «МАМ», ТМ «Татошка», ТМ «GreTaLux», ТМ «LaRI»,

ТМ «Мамасик», ТМ «Модный карапуз», ТМ «Бабасик», ТМ «Няня», ТМ «Katinka», ТМ «Caramell», ТМ «Фламинго», ТМ «Артик», ТМ «Мамина мода», ТМ «Бемби», ТМ «Valeri-Tex», ТМ «Betis», ТМ «Веселка», ТМ «Мамин дом», ТМ «Габби», ТМ «Alex», ТМ «Babeki» тощо.

Однією з головних особливостей у виробництві дитячого трикотажного одягу в Україні є невеликий розмір переважної більшості підприємств. Приблизно 65% продукції виготовляється на малих підприємствах з чисельністю робітників до 50 осіб. Невеликі розміри підприємств спрощують процеси організації та управління їх виробничою діяльністю, але обмеженість фінансових та матеріальних ресурсів не дозволяє таким підприємствам забезпечувати повномасштабний контроль показників якості продукції [3].

Маркування – це основне джерело інформації про товар для споживачів, а також ідентифікація товару. Для маркування штучних і комплектних дитячих трикотажних чепчиків застосовують товарні ярлики, стрічки із зображенням товарного знака, контрольні стрічки.

На товарних ярликах виробів для новонароджених та дітей ясельного віку обов'язково вказується: товарний знак підприємства-виробника; назва, адреса підприємства-виробника; назва виробу; артикул виробу; номер моделі; розмір; сорт. Додатково на товарному ярлику для виробів, в маркуванні яких не використовується стрічка із зображенням товарного знака, вказується сировина та її відсотковий вміст. У виробках, виготовлених із одного виду сировини, відсотковий вміст дозволяється не вказувати [4].

Товарні ярлики повинні бути художньо оформлені, мати різноманітну форму. Розміри ярликів не повинні перевищувати 25 см³. Товарний ярлик повинен бути прикріплений до виробу способами, які забезпечують збереженість ярлика та товарного виду виробу. На стрічці із зображенням товарного знака повинні бути вказані: товарний знак, склад сировини та символи по догляду за виробом. Текст маркування має бути чітким, без зміщень, розпливчастості і плям. Маркують державною мовою або мовою, обумовленою у договорі-контракті на постачання.

В якості об'єктів дослідження були трикотажні чепчики: зразок №1 – ТМ «Габбі», ТОВ «Торгівельний будинок «Габбі», м. Харків (ДСТУ ГОСТ 31407:2014); зразок №2 – ТМ «Міні», ФОП «Шмакова Т.В.», м. Харків (ГОСТ 904-67); зразок №3 – ТОВ «Восток-Текстиль», м. Кременчук (ГОСТ 12694-90); зразок №4 – ТМ «Фламінго», ПП «Фламінго-Текстиль», м. Комсомольськ, Полтавська обл. (ОСТ 17-635-87); зразок №5 – ТМ «Джунгли», ФОП «Мохов С.А.», м. Комсомольськ, Полтавська обл. (ГОСТ 12694-90).

Проаналізувавши маркування досліджуваних зразків, визначили, що вимоги щодо виготовлення дитячого одягу перелічених НД співпадають. ДСТУ ГОСТ 31407:2014, ГОСТ 904-67 та ГОСТ 12694-90 нормують вміст хімічних волокон в дитячому одязі, а інформації про вимоги щодо фізико-хімічних показників не вказано. Документ ОСТ 17-635-87 є конфіденційною інформацією підприємства-виробника, тому не можливо порівняти його вимоги щодо виготовленої продукції, з вимогами, зазначеними в ДСТУ.

Аналіз даних маркування свідчить про те, що не всі зразки трикотажних

чепчиків відповідають вимогам маркування і вироблені згідно НД. Всі дослідні зразки не містять повного маркування, а саме не вказано: товарний знак підприємства-виробника, назва, адреса підприємства-виробника, назва виробу, артикул виробу, номер моделі, розмір, сорт. Товарний знак виробника відсутній у трьох зразках із п'яти. Зразок № 1 та зразок № 2 не мають даних про розмір виробу, а артикул відсутній у зразка № 2. Сорт виробу не вказаний лише в маркуванні зразка № 2.

Також було визначено додаткові елементи маркування, такі як: ТМ, адреса потужностей виробництва, імпортер, умови використання, символи по догляду за виробом, склад сировини, дата виробництва тощо.

Для маркування досліджуваних зразків використовуються товарні ярлики, а зразок № 4 має також стрічку із зображенням товарного знака підприємства виробника. Товарні ярлики виготовлені з паперу та прикріплені до виробу клейовим способом. Ярлик, виготовлений з картону і прикріплений до виробу пластиковою ниткою, має лише зразок № 2.

Висновки. Було розглянуто сучасний асортимент продукції текстильної промисловості вітчизняного та іноземного виробництва, зокрема дитячого. Зазначено обмеження щодо вибору матеріалів для виготовлення дитячого одягу. Досліджено маркування трикотажних чепчиків від українських виробників вимогам НД та виявлено, що всі зразки мають не повне маркування або деякі невідповідності.

Література:

1. Аналіз асортименту та експертиза якості трикотажних виробів [Електронний ресурс] // Реферати на українському порталі. – Режим доступу: <http://ukrbukva.net/>.
2. Проданчук М. Г. Сучасні проблеми безпечності текстильних матеріалів і одягу в рамках гармонізації з вимогами стандартів країн Європейського співтовариства / М. Г. Проданчук, Л. Г. Сененко, О. П. Кравчук, І. В. Лєпшошкін // Сучасні проблеми токсикології, 2004. — № 1. — С. 3-6.
3. Глубіш П. А. Роль науки у підвищенні якості і конкурентоспроможності продукції легкої промисловості / П. А. Глубіш // Вісник Київ. нац. ун-ту технологій та дизайну. – 2008. – № 5. – С. 170-174.
4. Коломієць Т. М. Експертиза товарів / Т. М. Коломієць, Н. В. Притульська, О. Л. Романенко. – К.: КНТЕУ, 2001. – 274 с.

References:

1. *Analiz asortymentu ta ekspertyza yakosti trykotazhnykh vyrobiv [Analysis of assortment and examination of knitwear quality][Elektronnyj resurs] // Referaty na ukrajinsjkomu portali [Reports on the Ukrainian portal]. – Rezhym dostupu: <http://ukrbukva.net/>.*
2. *Prodanchuk M. Gh. (2004) Suchasni problemy bezpechnosti tekstyljnykh materialiv i odjaghu v ramkakh gharmonizaciji z vymoghamy standartiv krajin Jevropejsjkogho spivtovarystva [Modern problems of safety of textile materials and clothing in the framework of harmonization with the requirements of the standards of the European Community] / M. Gh. Prodanchuk, L. Gh. Senenko, O. P. Kravchuk, I. V. Ljepjoshkin // Suchasni problemy toksykologhiji [Modern problems of toxicology]. – # 1. – pp. 3-6.*

3. Hlubish P. A. (2008) *Rolj nauky u pidvyshhenni jakosti i konkurentospromozhnosti produkciji leghkoji promyslovosti [The Role of Science in Improving the Quality and Competitiveness of Light Industry Products]* / P. A. Ghlubish // *Visnyk Kyjiv. nac. un-tu tekhnologhij ta dyzajnu [Herald Kiev. nats Un-tech and design]*. – # 5. – pp. 170-174.

4. Kolomijecj T. M. (2001) *Ekspertyza tovariv [Examination of goods]* / T. M. Kolomijecj, N. V. Prytuljsjka, O. L. Romanenko. – K.: KNTEU. – 274 p.

Abstract. Maintenance of quality of the textile goods is one of the most important factors of formation of social and ecological safety of the population, increase of a standard of living. The basic attention is accented on consumer properties of textile products for children.

The knitted industry represents a considerable part of light industry. It makes wide assortment of various products.

The market of children's caps in Ukraine is presented both import production, and domestic production products. It is possible to notice, that the presented assortment narrow enough. By manufacture the small amount of materials as the majority of fabrics is not satisfied with requirements the hygienic is used.

Marks are a basic source of the information about the goods for consumers, and also goods identification. It has been investigated marks of knitted caps from the Ukrainian manufacturers to requirements *HД* and it is revealed, that all samples have not full marks or some discrepancies.

Key words: consumer properties, the textile goods, jersey, caps, marks